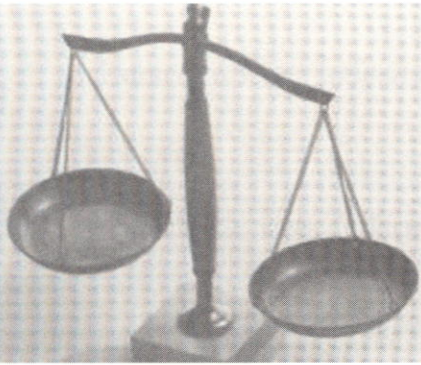

มาตรการทางกฎหมาย ว่าด้วยขอบเขตการควบคุมทางน้ำ (บริเวณแม่น้ำลำคลอง)

บุปผาชาติ กาวชู*

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าบริเวณริมแม่น้ำลำคลอง รวมถึงบริเวณริมชายหาดของทะเลมีการปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน รีสอร์ท รวมถึงท่าเทียบเรือและเขื่อนต่าง ๆ มากมาย เป็นต้น การปลูกสร้างอาคารเหล่านี้จะมีกฎหมายใดเข้ามาควบคุมดูแล ทั้งนี้เนื่องจากอาคารเหล่านี้ได้ปลูกสร้างบริเวณริมแหล่งน้ำสาธารณะ หากการปลูกสร้างอยู่ในเขตพื้นที่อันมีกรรมสิทธิ์ของเอกชนย่อมไม่เกิดปัญหา แต่อย่างไรก็ตามที่บริเวณริมแหล่งน้ำมักเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามสภาวะแวดล้อม เช่น ฤดูน้ำหลากน้ำในแม่น้ำลำคลองมีปริมาณมาก อาจทำให้แม่น้ำลำคลองขยายขอบเขตออกไป หรือทำให้แม่น้ำลำคลองมีทางน้ำที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ปัญหาคือขอบเขตที่ดินของเอกชนริมแหล่งน้ำสาธารณะยังคงเท่าเดิมหรือเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางน้ำที่อาจส่งผลกระทบต่อขอบเขตพื้นที่บนพื้นดินอันมีกรรมสิทธิ์ของเอกชนในการปลูกสร้างอาคารบ้านเรือนต่าง ๆ ริมแหล่งน้ำสาธารณะได้ ดังนั้นในเบื้องต้นจะกล่าวถึงอำนาจของหน่วยงานของรัฐและกฎหมายที่ใช้ควบคุมดูแลเกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคารบ้านเรือนริมแหล่งน้ำสาธารณะ กล่าวคือ การดูแลรักษาแม่น้ำลำคลองและทะเลภายในน่านน้ำไทยนั้นถือเป็นภารกิจหลักของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (กรมเจ้าท่าเดิม) และภารกิจหลักนี้นอกจากการดูแลรักษาที่ทางน้ำอันเป็นที่สาธารณประโยชน์ของแผ่นดินแล้ว กรมเจ้าท่ายังมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องระมัดระวังมิให้การใช้อำนาจนี้ไปกระทบถึงสิทธิของบุคคลที่อาศัยริมแหล่งน้ำสาธารณะควบคู่กันไปด้วย ประการที่สำคัญคือ ทางน้ำมักเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและส่งผลให้พื้นดินบนบกอาจเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน กฎหมายในน้ำจึงมีอาจใช้บังคับไปได้ในทางเดียวแต่ต้องพิจารณากฎหมายบนบกประกอบด้วย กล่าวคือ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช ๒๔๕๖ อันเป็น

* นิติกรปฏิบัติการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี

กฎหมายหลักของกรมเจ้าท่าในการดูแลรักษาแหล่งน้ำสาธารณะ จะต้องใช้ประกอบกับกฎหมายอื่น ๆ อาทิเช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นต้น ประกอบกับหน่วยงานของรัฐผู้ดูแลรักษาที่ทางบกอันติดกับที่ทางน้ำก็แตกต่างกัน กล่าวคือ แหล่งน้ำสาธารณะกรมเจ้าท่าดูแลรักษา แต่หากเป็นที่ดินที่ติดกับแหล่งน้ำสาธารณะหน่วยงานใดดูแลรับผิดชอบนั้น ต้องแยกพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คือ ถ้าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่รกร้างว่างเปล่าตามมาตรา ๑๓๐๔ (๑) จะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของอธิบดีกรมที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ถ้าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔(๒) จะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของนายอำเภอ แต่ถ้าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๓) ที่ดินดังกล่าวก็เป็นที่ราชพัสดุและอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมธนารักษ์ตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาอำนาจหน้าที่และกฎหมายของหน่วยงานของรัฐเหล่านั้นประกอบด้วย ทั้งนี้เพื่อมิให้มีการใช้อำนาจโดยซ้ำซ้อนนั่นเอง

การใช้อำนาจทางปกครองของกรมเจ้าท่าตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มีอยู่มากมายหลายเรื่อง แต่เรื่องที่สำคัญประการหนึ่งและเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานอันนำมาสู่การฟ้องร้องเป็นคดีขึ้นอยู่เสมอ ก็คือ การใช้อำนาจทางปกครองในการอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำตามมาตรา ๑๑๗* และการใช้อำนาจทางปกครองในการออกคำสั่งให้รื้อถอนสิ่งล่วงล้ำลำน้ำที่ปลูกสร้างโดยมิได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๘ ทวิ** ซึ่งปัญหาในเรื่องนี้สืบเนื่องมาจากพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับมาเป็นเวลานานและไม่ชัดเจนว่าขอบเขตอัน

* พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มาตรา ๑๑๗ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำเข้าไปเหนือลำน้ำ ในน้ำ และได้ น้ำของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยหรือบนชายหาดของทะเลดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า...”

** พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มาตรา ๑๑๘ ทวิบัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการฝ่าฝืน มาตรา ๑๑๗ หรือผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ให้เจ้าท่ามีคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าวรื้อถอน หรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น ให้เสร็จสิ้นโดยถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้เจ้าท่าปิดคำสั่งไว้ ณ อาคาร หรือสิ่งอื่นใดนั้นและจะห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองนั้นใช้หรือยินยอมให้ผู้ใดใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นทั้งหมด หรือแต่บางส่วนจนกว่าจะได้รื้อถอนหรือแก้ไขเสร็จด้วยก็ได้

ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าตามวรรคหนึ่ง หรือในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของหรือ ผู้ครอบครอง และเจ้าท่าได้ปิดคำสั่งไว้ ณ อาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นครบสิบห้าวันแล้วให้เจ้าท่าร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้มีการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น ถ้าข้อเท็จจริงในทางพิจารณาฟังได้ว่ามีการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ จริง ในกรณีที่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้รื้อถอน ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าท่าเป็นผู้จัดการให้มีการรื้อถอน...”

เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมเจ้าท่าในแหล่งน้ำสาธารณะมีเพียงใด และแม่มาตรา ๑๑๗ จะกำหนดว่า กรมเจ้าท่ามีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาแหล่งน้ำสาธารณะได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ ทะเลภายในน่านน้ำไทยหรือบนชายหาดของทะเล

แต่กฎหมายดังกล่าวยังไม่มี ความชัดเจนว่าขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกรมเจ้าท่าในบริเวณแหล่งน้ำสาธารณะอยู่บริเวณใด ดังนั้นกรมเจ้าท่าจึงได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอันเป็นหน่วยงานที่ให้ความเห็นทางกฎหมาย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นไว้ว่า ที่ดินริมแหล่งน้ำสาธารณะที่น้ำท่วมไม่ถึงอีกต่อไปเนื่องจากแหล่งน้ำสาธารณะได้ตื้นเขินลงย่อมพินสภาพการเป็นที่ชายตลิ่งและไม่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมเจ้าท่า การปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดลงบนที่ดินดังกล่าวจึงไม่ต้องขออนุญาต เสียค่าตอบแทนและ ไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช ๒๔๕๖ แต่อย่างไรก็ตาม ตรีบใดที่ยังไม่ได้มีการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน (แหล่งน้ำสาธารณะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน) ที่ดินนั้นก็ยังคงมีสภาพเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันอยู่ต่อไป และอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของ นายอำเภอท้องที่^๓ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตีความกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาแม่น้ำลำคลองและที่ดินริมแหล่งน้ำสาธารณะ โดยแบ่งหน้าที่ในการดูแลรักษาออกเป็นหลาย หน่วยงาน คือส่วนที่เป็นที่ชายตลิ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าท่า ส่วนบริเวณที่น้ำท่วมไม่ถึงเป็น **อำนาจหน้าที่ของนายอำเภอหรือกรมธนารักษ์หรืออธิบดีกรมที่ดินแล้วแต่กรณี** ดังนั้นในการใช้อำนาจ เจ้าท่าจะต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย แต่หากกรมเจ้าท่าเห็นว่าอำนาจในการดูแลรักษา แหล่งน้ำสาธารณะ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช ๒๔๕๖ ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติ ตามภารกิจก็อาจปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่อไปได้ แต่ความเห็นดังกล่าวก็ยังคงเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ว่าที่ชายตลิ่งมีขอบเขตเพียงใด ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาก็ได้ให้ความเห็นไว้อีกว่า ที่ริม น้ำ ซึ่งมีใช้ที่ชายตลิ่งและไม่อยู่ในอำนาจของเจ้าท่าคือที่ซึ่งน้ำท่วมไม่ถึงตลอดไป การพิจารณาว่าที่ดินนั้น น้ำท่วมถึงหรือไม่นั้นต้องถือหลักเกณฑ์ว่าที่ดินนั้นโดยปกติ น้ำท่วมไม่ถึงตลอดไปมิใช่เฉพาะฤดูใด ฤดูหนึ่งหรือเพียงปีใดปีหนึ่งเท่านั้น กล่าวโดยสรุปคือขอบเขตอำนาจของกรมการขนส่งทางน้ำและ พานิชยนาวี (กรมเจ้าท่า) จำกัดอยู่บริเวณที่ชายตลิ่ง ดังนั้นที่ริมน้ำซึ่งมิใช่ที่ชายตลิ่งและไม่อยู่ใน อำนาจกรมการขนส่งทางน้ำและพานิชยนาวีก็คือที่ซึ่งน้ำท่วมไม่ถึงตลอดไป^๔ อย่างไรก็ตามความเห็น

^๓ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ นร ๐๖๐๑/๒๖๖ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๘ เรื่องปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินริมแหล่งน้ำสาธารณะ

^๔ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสรีที่ ๕๐๔/๒๕๔๔ เรื่องการทบทวนความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับอำนาจในการดูแลรักษาแม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบและทะเลภายในน่านน้ำไทย

ดังกล่าวก็ยังไม่ชัดเจนว่าที่ซึ่งน้ำท่วมไม่ถึงตลอดไปคือบริเวณใด และปัญหานี้ได้ส่งผลในการอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำและการออกคำสั่งให้รื้อถอนสิ่งล่วงล้ำลำน้ำที่ปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต กล่าวคือ ถ้าเป็นสิ่งล่วงล้ำลำน้ำที่ปลูกสร้างลงในแหล่งน้ำสาธารณะซึ่งกรมเจ้าท่าดูแลรักษา ผู้ปลูกสร้างต้องขออนุญาตเสมอ และสิ่งปลูกสร้างที่กรมเจ้าท่ามีอำนาจออกคำสั่งให้ รื้อถอนได้ ก็จะต้องเป็นสิ่งปลูกสร้างที่ปลูกล่วงล้ำเข้ามาในแหล่งน้ำสาธารณะที่กรมเจ้าท่าดูแลรักษาด้วยเช่นกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือประชาชนมักปลูกสร้างอาคารบ้านเรือนโดยไม่ได้อำนาจจากกรมเจ้าท่า เนื่องจากเข้าใจว่าเป็นการปลูกสร้างในที่ดินอันมีกรรมสิทธิ์ของตนและเข้าใจว่าตนสามารถปลูกสร้างอาคารบ้านเรือนลงในแหล่งน้ำสาธารณะได้ ซึ่งในบางครั้งสิ่งปลูกสร้างได้ปลูกล่วงล้ำเข้ามาในทางน้ำหรือแม้จะปลูกสร้างในที่ดินอันเคยเป็นกรรมสิทธิ์ของตนแต่ที่ดินนั้นได้ถูกน้ำกัดเซาะจนกลายเป็นที่ทางน้ำและได้มีการทวงกันจนกลายเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินไปแล้ว ก็ถือว่าเป็นการปลูกสร้างล่วงล้ำเข้ามาในทางน้ำอันกรมเจ้าท่ามีอำนาจในการควบคุมดูแลเช่นกัน ท้ายที่สุดก็ต้องมีการออกคำสั่งให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวออกไป ทำให้เกิดข้อโต้แย้งและฟ้องร้องเป็นคดีขึ้นสู่ศาลเป็นจำนวนมากเนื่องจากประชาชนโต้แย้งว่าเป็นการปลูกสร้างในที่ดินอันมีกรรมสิทธิ์ของตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้เขียนในฐานะนิติกรของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (กรมเจ้าท่าเดิม) ซึ่งได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าและทำวิทยานิพนธ์เรื่องการใช้อำนาจทางปกครองตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช ๒๔๕๖ มีความเห็นในเรื่องนี้ว่าที่ทางน้ำและที่ชายตลิ่งที่จะอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี คือที่ซึ่งน้ำท่วมถึงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันสูงสุดเพียงใดก็อยู่ ณ จุดนั้น ซึ่งการตีความเช่นนี้จะทำให้ทางน้ำจนถึงที่ชายตลิ่งจะไม่มีทางลดลงอย่างน้อยที่สุดคือคงที่และหากในปีใดสภาพน้ำปกติสูงขึ้นทางน้ำหรือที่ชายตลิ่งก็จะขยายขอบเขตออกไปด้วยเช่นกันซึ่งจะส่งผลให้แม่น้ำลำคลองไม่มีทางลดลงได้เลยแม้จะมีการทับถมของตะกอนทำให้สภาพที่ดินตื้นเขินขึ้นก็ตาม อันจะส่งผลดีในการระบายน้ำเมื่อน้ำท่วมและการกักเก็บน้ำเมื่อถึงฤดูร้อนและการดูแลรักษาแม่น้ำลำคลองก็จะมีความเป็นเอกภาพโดยความรับผิดชอบของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (กรมเจ้าท่า) เพียงหน่วยงานเดียวทั้งระบบ โดยไม่จำเป็นต้องมาแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีกับของนายอำเภอหรือหน่วยงานอื่นแต่อย่างใดเพราะอาจเกิดสภาพการเกี่ยงการใช้อำนาจทางปกครองหรือการแย่งกันใช้อำนาจทางปกครองก็ได้ นอกจากนี้ผู้เขียนไม่เห็นด้วยกับแนวคิดที่ให้ปักหลักเขตแนวแม่น้ำตั้งแตริมโนนดโดยไม่นิ่งว่าเป็นที่น้ำท่วมถึงหรือไม่ เพราะแม้การถือเอาจุดสิ้นสุดของโนนดริมแม่น้ำเป็นเกณฑ์จะง่ายต่อการปฏิบัติงาน แต่การใช้อำนาจดังกล่าวไม่มีกฎหมายรองรับ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาก็ได้ให้ความเห็นว่าแหล่งน้ำสาธารณะที่น้ำท่วมไม่ถึงอีกต่อไปย่อมพ้นสภาพการเป็นที่ชายตลิ่ง หากยังไม่มี การถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ที่ดินนั้นก็ยังคงมีสภาพเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมเจ้าท่า ประกอบกับหากยึดการปักหลักเขตริมโนนดยังเกิดปัญหาคือหากมีที่ดินที่มีเจ้าของเอกชนคั่นอยู่ระหว่าง

จุดที่น้ำขึ้นสูงสุดกับแนวเขตที่ดินของเอกชนที่ดินนั้นจะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใดนั้น จะต้องพิจารณาจากสภาพของที่ดินว่าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทใดตามมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นด้วย ดังนั้นเมื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้วการปักหลักแนวแม่น้ำลำคลองริมโค่นโดยไม่คำนึงว่าน้ำท่วมถึงหรือไม่เพื่อแสดงขอบเขตอำนาจของเจ้าทำจึงไม่อาจกระทำได้และขัดต่อกฎหมายแพ่ง เนื่องจากหากมีที่ดินที่มีใช้ของเอกชนคั่นอยู่ระหว่างจุดที่น้ำขึ้นสูงสุดกับแนวเขตที่ดินของเอกชน ที่ดินนั้นจะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่นที่มีใช้กรรมเจ้าทำนั้นเอง นอกจากนี้มีข้อสังเกตว่าที่ชายตลิ่งหรือทางน้ำในต่างประเทศ เช่น ประเทศฝรั่งเศสนั้น มีลักษณะเป็นทรัพย์สินสาธารณะที่เรียกว่า “public goods” ซึ่งไม่อาจตกเป็นของเอกชนได้เลย แต่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยให้เอกชนสามารถเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ชายตลิ่งได้หากต่อมากลายสภาพจากที่ชายตลิ่งมาเป็นที่อกริมตลิ่ง ซึ่งปัญหาที่ตามมาคือที่อกริมตลิ่งอาจไม่ใช่ที่ซึ่งน้ำท่วมไม่ถึงอีกต่อไป กล่าวอีกนัยหนึ่งที่อกริมตลิ่งยังคงเป็นที่ที่น้ำท่วมถึงอยู่ก็ได้ ซึ่งหากพิจารณาตามความเห็นสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาที่อกริมตลิ่งที่น้ำท่วมถึงก็จะยังอยู่ในความรับผิดชอบของกรมเจ้าท่าเช่นเดิม^๕ ซึ่งในประเด็นนี้ก็ยังเป็นข้อถกเถียงระหว่างอำนาจรัฐกับกรรมสิทธิ์ของเอกชนอยู่นั่นเอง

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าความเห็นดังกล่าวคงเป็นแนวทางที่ประโยชน์ในการใช้กฎหมายเพื่อควบคุมดูแลรักษาแหล่งน้ำสาธารณะอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินให้คงอยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด และเพื่อให้การใช้อำนาจของกรมเจ้าท่ามีความชอบด้วยกฎหมายและอยู่ในขอบเขตที่กรมเจ้าท่ามีอำนาจดูแลรักษาโดยไม่ล่วงเข้าไปใช้อำนาจในเขตอำนาจของเอกชน บุคคล หรือหน่วยงานใด ในขณะเดียวกันเพื่อให้ประชาชนผู้อาศัยริมแหล่งน้ำสาธารณะได้เข้าใจว่าเมื่อทางน้ำเปลี่ยนแปลงไป ที่ดินของตนก็อาจเปลี่ยนแปลงได้และหากไม่มีการหวงกันปล่อยให้ที่ดินเดิมที่กลายเป็นที่ทางน้ำเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน ประชาชนย่อมไม่มีสิทธิในที่ดินเดิมอีกต่อไปแต่ที่ดินบริเวณนั้นจะตกอยู่ในอำนาจดูแลรักษาของกรมเจ้าท่าต่อไป ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเรื่องดังกล่าวจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยและมีที่ดินริมแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อให้เข้าใจถึงการดูแลรักษาสิทธิในที่ดินของตนและการปฏิบัติให้ถูกต้องในการปลูกสร้างอาคารบ้านเรือนต่าง ๆ ริมแหล่งน้ำสาธารณะว่าหากปลูกสร้างล่วงล้ำลงในแหล่งน้ำสาธารณะแล้วต้องได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่าด้วยนั่นเอง

๕ ศ.ดร.บรรศักดิ์ อูวรรณโณ ได้ให้ความเห็นไว้ในการประชุมคณะกรรมการการกฤษฎีกาครั้งที่ ๑ ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๔๐๔/๒๕๔๙